

VELIKA MALA KNJIGA

Dr. Vladimir Loknar: Teme iz medicinskog nazivlja. JUMENA, Zagreb, 1988.

Dr. Vladimir Loknar ima samo jednoga poklonika, a to sam ja. Liječnici ga ne drže liječnikom jer medicinu ne prakticira, a jezikoslovci ga ne priznaju za svoga jer je liječnik po formalnom obrazovanju. Spor na riječi, tvrd na argumentu, nedočekiv u pisanju i lektoriranju, Vladimir Loknar ne izgleda kao čovjek koji će stvoriti velika djela. Međutim, svaki put kad ga susretnem, osjetim neodoljivu želju da mu izrazim neki kompliment i uvijek prvo s oduševljenjem pomislim da bih mu volio ponuditi da ću mu održati divno i dirljivo posmrtno slovo. I nemojte misliti da je to bolesna, uvredljiva ili zloćudna ideja! Premda u sebi vjerojatno skrivam želju da ga se riješim, to je ustvari veliki kompliment: posmrtno je slovo težak, delikatan i nepopularan zadatak koji nitko ne želi raditi. I kad vam netko još za života ponudi da u tom dalekom času sve najljepše o vama kaže, znajte da on to sve najljepše o vama misli i tada! I doista, moje divljenje prema Dr. Loknaru nadilazi ono što osjećam prema brojnim poznatim uglednicima, stručnjacima, pa i dobrim prijateljima. Nitko u njegovom sporom govoru, nesvršenom pisanju, zalutaloj temi i nemarnom uredništvu ne vidi osobu značaja nacionalnih velikana, jezikoslovca pjesničke osjećajnosti i kirurške točnosti, intelektualca profinjene misli, širokoga znanja i duboke prosudbe. Njegova prva knjiga te vrijednosti izravno dokazuje.

U »Temama o medicinskom nazivlju« dr. Loknar je sabrao svoje članke o jeziku u medicini, članke koje je pisao u različitim prilikama i za različite časopise. I ta mala knjiga koja sada stoji pred nama, ima, kao i njezin autor, tisuću mana a samo jednu vrlinu — izvrsna je. Sastavljena je od niza članaka o pojedinim medicinskim izrazima ili jezičnim pitanjima; u njima se prosuđuje problem, navode se argumenti za i protiv, autoriteti, primjeri i slično i na kraju, oklijevajući i mučeći se, ipak — daje savjet. Stvar je u tome što je raščlamba znalačka i razumljiva, a savjet — dobar. Po tipu pisanja, jasnoći izlaganja, stručnosti i uvjerljivosti odluka, »Teme« dosežu visine jezičnih savjeta pokojnog velikana profesora Jonkea, a po doprinosu medicini prisposodobive su Kerosovoj redakciji Perovićeve Anatomije utrobnih organa!

Sumnjivci, začudite se, podrugljivci, zastidite se! Jedan je mali čovjek napisao veliku knjigu. I dokazao da je uzvišenost u svakom čovjeku, samo iz manjega više viri. Ovo pionirsko djelo jedino obećava da će medicinski jezik, iskvaren tudicama, nagrđen žargonom, zanemaren zbog samouvjerenosti i nenaučen zbog lijenosti, postati lijep, svoj i jasan kao i drugi dijelovi hrvatskoga književnoga jezika. Jezikoslovci ne mare za medicinski jezik jer poeziju drže važnijom od medicine; ustrašeni politikom i nedokučivošću nepoznate im znanosti, zatvaraju oči pred najlakšim pitanjima i najtežim posljedicama. Liječnici, opet, dohvativši se čarolije i moći dijagnoze, ne trpe da im se natukne i najmanja nesavršenost. Tako je medicinski jezik ostao prepušten svim naplavinama prazne taštine, ukorijenjenoga nemara, zakrinkanog neprijateljstva, engleskog natucanja i latinskog prisjećanja. Provrio je zato intelektualnim talogom »preloda i afterloda«, »vršenja pretraga«, »disabilnosti«, »manifestacija«, »zloćudnih oboljenja« i nebrojenih drugih barbarizama. Uz rijetke svijetle primjere, poput V. Fištera u Medicinskoj enciklopediji i P. Kerosa u Anatomiji, šaka očajnika koji mare i brinu ostala je vezana za slamku rječnika stranih riječi i nesigurnost vlastitota domišljanja. Loknarova knjiga sada doista izgleda kao kopno spasa, premda je možda samo rijetko naseljen otočić. To je prvi sustavan pokušaj opismenjavanja Medicine.

Istina, »Teme« su tipično loknarovsko »nikad kraja« štivo, nezavršeno, nesavršeno, bez simetrije, nejednake dubine i neodredene širine. Ali one su i čudo istodobnog poznavanja hrvatskoga književnog jezika i medicine, temeljito istraživanje, prava promišljenost i fino intelektualno tkanje. Kolegice i kolege, »Teme« dr. Loknara vrijedno su i krasno djelo koje morate pročitati od korica do korica, pažljivije od najvažnijih medicinskih udžbenika! Tamo ćete naći opis mnogih jezičnih problema i argumentirano razrješenje mnogih dvojbi. U vrijeme kad se hrvatskom književnom jeziku prijete ukidanjem i samoga njegova imena, ova će vam knjiga pokazati svu njegovu ljepotu, pravilnost, jednoznačnost i važnost i u jezikoslovno neprivlačnom i nezahvalnom području kao što je medicinsko nazivlje. Pokazat će vam i ponovo da je on i hrvatski i književni i neuništiv. Ova je knjiga rijetki žižak koji obećava vatru kulture i smisla opstanka.